

A) İSLAMİYET ÖNCESİ ARAP YARIMADASI

Kabileler halinde yaşıyorlardı.

Siyasi birlik yoktu.

Kabileler arasında kan davaları yaygındı.

Ticaret en önemli geçim kaynağıdır.

En yaygın inanç putperestliktir.

Sınıf ayrımı, kölecilik yaygındır.

Kadın hakları gelişmemiştir.

Edebiyat ve şiir gelişmiştir.

NOT: İslamiyet öncesi bu dönem Cahiliye Devri diye tanımlanmıştır.

B) HZ. MUHAMMET DÖNEMİ

571 yılında Mekke'de dünyaya geldi.

Güvenilir bir kişiliğe sahip olduğu için EMİN unvanıyla anıldı.

40 yaşında Nur Dağı'nda bulunan Hira Mağarası'nda ilk vahiy geldi. (OKU)

İlk dört Müslüman şunlardır:

Hz. Hatice

Hz. Ebubekir

Hz. Zeyd

Hz. Ali

1) Hicret (622)

Müslümanların Mekke'den Medine'ye göç etmeleridir.

Hicretin Sonuçları:

İslam devletinin temelleri atıldı.

İslamiyet'in yayılması hızlandı.

Medineli-Mekkeli Müslümanlar arasında kardeşlik oluşturuldu. (Ensar-Muhacir)

Medine sözleşmesi yapıldı.(Müslümanlar ile Yahudiler arasında)

2) Bedir Savaşı (624)

Mekkeli müşriklerle yapıldı.

Sonuç: Müslümanların ilk zaferidir.

İslam savaş hukuku oluşturuldu.

3) Uhud Savaşı (625)

Mekkeliler müşriklerle yapıldı.

4) Hendek Savaşı (627)

Mekkeliler müşrikler ve Yahudilerle yapıldı.

Sonuç: Müslümanlar saldırıya Mekkeliler savunmaya geçti.

5) Hudeybiye Barış Antlaşması (628)

Mekkeliler ve Müslümanlar arasında yapıldı.

Mekkeliler, Müslümanların varlığını resmen tanıdılar.

İki taraf arasında 10 yıllık barış yapıldı.

Reşit olmayan Mekkeliler Medine'ye sığınırca geri verilecek, Medineliler Mekke'ye sığınırca geri verilmeyecek. (Devletler arası eşitlik ilkesine aykırıdır.)

6) Mekke'nin Fethi (630)

Mekkeliler, Hudeybiye Antlaşması'nı çiğneyince Mekke on bin kişilik bir ordu tarafından savaşılmadan alınmıştır.

7) Tebük Seferi (632)

Bölgenin kontrol altına alınmasıyla Arabistan'da siyasi birlik sağlandı.

C) DÖRT HALİFE DÖNEMİ (632-661)

Seçimle iş başına geçtikleri için İslam'da Cumhuriyet Dönemide denir.

1) HZ. EBUBEKİR DÖNEMİ (632 - 634)

Yalancı peygamberlere,

Dinden dönenlere,

Zekat vermek istemeyenlere,

Devlet otoritesini reddeden kabilelere karşı mücadele etti.

Merkezi otoriteyi yeniden sağladı.

Kur'an-ı Kerim kitap hâline getirildi. (Orijinal halini korumak amacıyla)

2) HZ. ÖMER DÖNEMİ (634 - 644)

Suriye, Filistin, Irak, İran ve Mısır alındı.

Teşkilatlanma faaliyetleri başladı.

Ülke illere bölündü.

Valiler atandı,

Adalet teşkilatı kuruldu. (Kadılar atandı.)

Düzenli ordu kuruldu.

Hicri takvim oluşturuldu.

İkta Sistemi kuruldu. Sasanilerden alındı.

Divan Teşkilatı oluşturuldu.

Beytül mal (Devlet hazinesi) kuruldu

Öşür: Müslüman halktan alınan ürün vergisi,

Haraç: Gayrimüslim halktan alınan ürün vergisi,

Cizye: Gayrimüslimlerden askerlik yapmamaları karşılığında alınan kelle vergisidir.

3) HZ. OSMAN DÖNEMİ (644 - 656)

Kuran-ı Kerim çoğaltıldı.

Yeni Müslüman olan yerlere dağıtıldı.

Kendi ailesinden olan kişileri önemli noktalara getirdiği için ilk karışıklıklar ortaya çıktı.

4) HZ. ALİ DÖNEMİ (656 – 661)

Hz. Osman'ın öldürülmesinden dolayı iç çatışmaların yoğun yaşandığı bir dönem olmuştur.

Cemel Vakası (Deve Olayı) (656)

Hz. Ali ile Hz. Ayşe taraftarları arasında yaşandı.

Müslümanlar arası ilk iç savaştır.

Sıffin Savaşı (657): Şam valisi Muaviye, Hz. Osman'ın katilleri bulunamadığı için Hz. Ali'yle savaşmıştır.

Muaviye savaşı kaybedeceğini görünce savaş hilesi yaparak halifeliğin çözümü için hakemliğe razı olunmasını istedi.

Hakem olayı:

Sorunu çözememiş Müslümanlar üç gruba ayrılmıştır.

Hz. Ali tarafında olanlar, Muaviye tarafında olanlar, Hz. Ali ve Muaviye'ye karşı olan Haricilerdir.(Müslümanlar ilk defa bölünmüşlerdir.)

D) EMEVİLER DÖNEMİ (661-750)

Başkent: Şam

Kurucusu: Muaviye

Eyalet sistemi ve Muhafız teşkilatı kuruldu. (Merkezi otorite güçlendi.)

Halifelik saltanata dönüşmüştür. Yerine oğlunu bırakmıştır.

Yezit Dönemi

Kerbela Olayı:

Hız. Hüseyin ve ailesinin şehit edilmesidir.

Müslümanlar kesin olarak ikiye ayrıldılar.

Sünniler

Şiiler

Abdülmelik Dönemi:

İlk Arap parası bastırıldı.

Arapça resmi dil oldu.

Milliyetçi bir karakter taşıdıklarını gösterir.

Velit Dönemi:

Tarık bin Ziyad İspanya'yı fethetti. (Kadiks Savaşı 711)

NOT: Arap milliyetçiliği politikası izlemişlerdir.

Müslüman olsalar dahi Arap olmayan halklara devlet yönetiminde önemli görevler vermemişler ve Onlara Mevali (azat edilmiş köle) olarak bakmışlardır.

Bunun sonucu;

İslamiyet farklı milletler arasında yayılmamış,

Devlet kısa sürede yıkılmıştır.

E) ABBASİLER DÖNEMİ (750-1258)

Başkent: Bağdat

Politikası: Eşitlikçi (ümmeççi/ hoşgörölü)

Bütün Müslümanlara eşit davranarak, devlet işlerinde önemli görevler verdiler.

İslamiyet farklı milletler arasında yayıldı.

Devlet uzun ömürlü oldu.

Talas Savaşı'nda Türklerle birlikte Çin'e karşı savaştılar.

Türkler İslamiyet'i kabul etmeye başladı.

Halife Harun Reşit

En parlak dönemdir.

Bağdat bilim ve kültür yuvası haline geldi.

Beıt-ül Hikme kuruldu. Devrin bilim merkezidir. (medrese, tercüme bürosu, kütüphane, rasathane)

Yıkılışı:

Abbasi Devleti zayıflayınca bazı valiler bağımsızlıklarını ilan ettiler.

Tevaifü'l Müluk adlı birçok devlet ortaya çıktı.

Abbasi Devleti'ne 1258 yılında Moğol İlhanlı Devleti son verdi.

F) ENDÜLÜS EMEVİ DEVLETİ (756-1492)

Kurulduğu yer: İspanya

Başkent: Kurtuba

Kültür ve Medeniyet çok gelişmiştir.

Avrupa'dan eğitime gelen öğrenciler Rönesans'ın başlamasında etkili olmuşlardır.